

JEE SUKSEN KASTE

Johanneksen kaste vs | Kristillinen kaste

Johannes Kastaja

Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja ja saarnasi taivasten valtakuntaa Juudean erämaassa

ja sanoi: Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle.

Sillä hän on se, josta profeetta Esaias puhuu sanoen: Huutavan ääni kuuluu erämaassa. Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi.

Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö; ja hänen ruokanaan oli heinäsiikat ja metsänhunaja.

Silloin vaelsi hänen tykönsä Jerusalem ja koko Juudea ja kaikki Jordanin ympäristö

ja hän kasti heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä." (Matt. 3.1-6)

Jeesus Johanneksen kasteella

Mikä mies oli Johannes Kastaja? Hän oli Jeesuksen serkku, syntynyt noin puoli vuotta ennen Jeesusta. Varsinaisesti hän oli Vanhan Testamentin viimeinen profeetta. Häntä verrataan toisinaan profeetta Eliaan, josta sanottiin: **“Hänellä oli yllään karvanahka ja nahkavyö vyötäisillä. Silloin hän sanoi: Se on tisbeläinen Elia.”** (. Kun. 1:8) Johanneksesta sanottiin: **“Ja Johanneksella oli puku**

Johannes kastaa Jeesuksen

Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen tykö hänen kastettavakseen.

Mutta tämä esteli häntä sanoen: Minun tarvitsee saada sinulta kaste, ja sinä tule minun tyköni.

Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Salli nyt, sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus. Silloin hän salli sen hänelle.

Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä ja katso, taivaat aukenivat ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas niinkuin kyyhkynen ja laskeutuvan hänen päällensä.

Ja katso, taivaasta kuului ääni, joka sanoi: Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt.” (Matt. 3:13-17)

**kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö...”
(Matt. 3:4)**

Heidän asunsa olivat samanlaisia.

Kamelinkarvoja kerättiin niistä paikoista, joissa kamelit kävivät keväisin sopivien puiden siimeksessä, joissa oli piikkejä ja joihin ne voivat hieroa itsestään vanhan karvan pois, jotta uusi pääsisi kasvamaan. Noista eläinten hylkäämistä karvoista kudottiin kankaita asuihin, joita käytettiin erämaassa ja erityisesti katumuksen asuna samaan tapaan kuin säkkiin pukeutumista.

Kamelinkarvainen asu kuvasti profeetan kutsumusta nöyryyteen ja hurskauteen Jumalan edessä. Tässä merkityksessä kamelinkarva, jonka eläimet olivat poistaneet

itseltään vanhana, kuluneena ja likaisena, kuvasi profeetalla menneen elämän katumusta, jossa oli tullut tehtyä vääriäkin valintoja, ennen muuta syntiä. Johanneksella niitä lienee ollut tavallista vähemmän, sillä Jeesus sanoi hänen olevan vaimoista syntyneiden joukossa suurin. Joku voi ihmetellä, jäikö Jeesus jälkeen Johanneksesta. Ei jäänyt. Johannes oli syntynyt vaimosta eli miehen ja naisen avioliitosta mutta Jeesus neitseestä. “Herättyään unesta Joosef teki niinkuin Herran enkeli oli käskenyt hänen tehdä, ja hän otti vaimonsa tykönsä eikä yhtynyt häneen ennenkuin hän oli synnyttänyt pojan...” (Matt. 1:24,25)

Kamelin karvaisessa asussa Johannes Kastaja suoritti tehtävänsä. Jotkut tutkijat ovat oletaneet, että Johannes Kastaja olisi ollut yhteydessä ja jopa kasvanut essealaisen uskonryhmän mukana ja sieltä saanut oppinsa. Tämä saattaa pitää osittain paikkansa. On kuitenkin huomioitava, että essealaiset eivät käyttäneet kamelinkarvasta tehtyä pukua vaan käyttivät valkoista liinaista vaatetta varsinkin silloin kun he suorittivat rituaalipesujaan. Näin he ainakin erosivat oleellisesti toisistaan.

Johannes Kastajasta ennustivat toiset profeetat: “Valmistakaa Herralle tie erämaahan, tehkää arolle tasaiset polut meidän Jumalallemme.” (Jes. 40:3) ja “Katso minä lähetän sanansaattajan ja hän on valmistava tien minun eteeni. Ja äkisti on tuleva temppeleinsä Herra, jota te etsitte ja liiton enkeli, jota te halajatte. Katso, hän tulee, sanoo Herra Sebaot.” (Mal. 3:1) Tosiaan Herra tuli äkisti sanansaattajan jälkeen, aikaa meni puolisen vuotta.

Malakian käyttämä sana liiton enkeli ei tarkoita henkiolentoa vaan sitä, mitä psalmi sanoo: “Kiittäkää Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskynsä täytätte, kun kuulette hänen sanansa äänen.” (Ps. 103:20) Johannes Kastaja oli tällainen sankari, hän kuuli Jumalan äänen ja oli sille kuuliainen. Jeesus todisti Johannes Kastajasta, että hän oli vaimosta syntyneiden joukossa suurin. Keisari Augustus ynnä muut suurmiehet ovat jääneet siis hänen varjoonsa.

Nämä sekä muutamat muut ennustukset liitettiin Johannes Kastajan tulemiseen. Hän aloitti toimintansa kastamalla ihmisiä Jordan- virrassa. Se oli parannuksen kaste syntien anteeksi saamiseksi. Mutta se ei ollut kristillinen kaste. Siksi herää kysymys, miksi sellainen oli ja aivan erityisesti, miksi Jeesuksen täytyi mennä parannuksen teon kasteelle?

Myös Johannes Kastaja ihmetteli sitä, että Jeesus tuli hänen kasteelleen. Hänestä se oli nurinkurista ja hän sanoi, että hänen itsensä täytyisi saada kaste Jeesukselta. Vastaus tähän sisältyy Jeesuksen sanoihin: Salli nyt kastaa minut, sillä näin meidän on syytä täyttää kaikkea vanhurskautta.

Jeesuksella itsellään ei ollut mitään syntiä tai sellaista, mistä hänen täytyi tehdä parannusta. Ei, mutta hän otti tuossa koko ihmiskunnan syntivelan itselleen ja vei ne itsensä kanssa parannuksen kasteelle. Siksi Jeesuksen kaste oli hänen varsinaisen toimintansa alku. Hän ei alkanut kiertelemään ja maalailemaan pilvilinnoja eikä istunut sarjaa palavereita vaan kävi heti kiinni härkää sarvista, toteuttamalla tehtävänsä.

Jotta ymmärrettäisiin perusteellisesti Johanneksen kasteen ja kristillisen kasteen merkityksien ero, on syytä valaista asiaa Vanhan Testamentin uhritradiation kautta. Kysymyksessä on suurena sovituspäivänä tehtävä kahden kauriin uhraaminen. Toinen kauris teurastettiin ja toinen laskettiin menemään erämaahan. **“Sitten hän teurastakoon kansan syntiuhrikauriin ja vieköön sen verta esiripun sisäpuolelle ja tehköön sen verellä niinkuin mullikan verellä, pirskestakoon sitä armoistuimelle ja armoistuimen eteen.”** (3. Moos. 16:15) Mutta se toinen kauris: **“Mutta se kauris, jonka arpa määräsi Asaselille, asetettakoon elävänä Herran eteen, että sille toimitettaisiin sovitus ja se sitten päästettäisiin erämaahan Asaselille.”** (3. Moos. 16:10)

Johannes Kastaja sanoi Jeesuksesta: **“Katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maailman synnit.”** Pääsiäislampaasta

käytetään nimitystä Karitsa. Sen verta piti sivellä kodin ovien kamanaan ja pihtipieliin, jotta israelilaiset säästyisivät vihan enkelin kostolta ollessaan lähdössä Egyptin orjuudesta. Vertauskuvallisesti se tarkoittaa lähtemistä synnin orjuudesta. Aaronille esitetyssä uhrikäytännössä kauris toimitti karitsan virkaa israelilaisille. Kun se tapettiin ja vietiin Kaikkein pyhimpään armoalttarille eli liitonarkin kannen päälle, oli se sovinto Jumalan ja ihmisten välillä. Liitonarkin kansi, nimeltään kapporet hepreaksi, tarkoittaa sivelemällä peitettyä. Eli kauriin uhriverellä sivelty arkin kansi oli merkki Jumalan sovinnosta ihmisten kanssa. Siitä syystä arkin kantta kutsuttiin myös armoistuimeksi.

Sen kauriin osan Jeesus teki ottamalla kaikkien synnit menemällä parannuksen kasteelle. Mutta Jeesuksen kastautuminen oli vasta alku sille kasteen sinetöimiselle ja sen pyhittämiselle, jonka Jeesus lopullisesti suoritti ristinpuulla ja kuolleista ylösnousemisellaan.. Kasteelta nouseminen kuvasi Jeesuksen nousemista kuolleista. Siis että Jeesus oli kuollut kaikkien syntien puolesta mutta hän ei jäänyt kasteen hautaan vaan nousi ylös. Kenenkään ihmisen oma kastautuminen ei voi poistaa hänen syntejensä. Se täytyi Jeesuksen tehdä, koska hän on viaton uhrikaritsa, synnitön.

Vaikka Johanneksen kaste oli parannuksen kaste syntien anteeksisaamiseksi, se ei voinut pelastaa ketään, koska siihen ei liittynyt sitä sovitusta, joka tapahtui uhrikauriin muodossa. Mutta kun Jeesus kävi kasteella, hän teki siitä parannuksen kasteen jokaiselle ihmiselle. Toisin sanoen Jeesuksen asettama kaste sisältää hänen

vajoamisensa veden aaltoihin ihmiskunnan syntien kanssa mutta myös ylösnousemisen vedestä synneistä puhdistuneena. Vesi ei toimi siinä puhdistavana aineena vaan Sana, joka on liittynyt kasteeseen ja niin siitä on tullut sakramentti. Kyseinen sana on Jeesuksen antaman käskyn mukainen, jonka kastaja lausuu: “Minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.”

Jeesuksen asettamassa kasteessa nämä elementit ovat mukana: hänen meneminen kuoleman hautaan = kastautuminen veteen ja kuolleista nouseminen kuolleista syntien sovittajana = vedestä nouseminen. Siksi Jeesus sanoi Johannes Kastajalle, että hänen kastamisensa kautta täytetään kaikki vanhurskaus. Siis Jeesus täyttää koko vanhurskauden yksin.

Kaste Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen sisältää kaiken sen, mitä vanhurskauttamiseen tarvitaan. Mutta kaste pelkkänä toimituksena ei pelasta ketään, ellei kastettava usko. Niinpä kautta aikojen aikuiset on kastettu, kun on todettu heidän uskonsa. Siitä huolimatta, että uskosta kysyttäessä saattaa kastettava vastata uskovansa, hän silti voi olla uskomatta. Kuitenkin hän menee kasteelle. Tällöinkin Jumala voi herättää hänessä uskon juuri kastehetkellä tai sen jälkeen, sillä Jumala vaikuttaa uskon kenessä tahtoo ja milloin tahtoo. Kaiken lisäksi kasteessa ei pelasta vesi vaan vedessä oleva Jumalan sana.

Koska aikuisilta ihmisiltä on odotettu uskoa ennen kastetta, on usko saatavissa siten muutoinkin kuin kasteen kautta. Niinpä Jeesus sanoikin opetuslapsilleen: “Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka olen teille puhunut.” (Joh. 15:3) Tässä on viittaus siihen, mitä Jeesus sanoi opetuslapsilleen, kun hän pesi heidän jalkansa: “Joka on kylpenyt, ei tarvitse muuta, kuin että jalat pestään, ja niin hän on kokonaan puhdas...” (Joh. 13:10) Opetuslapset eivät olleet tuossa vaiheessa käyneet kristillisellä kasteella, koska sellaista ei vielä ollut. Sentähden Jeesuksen täytyi teroittaa, että sana pelastaa ja parantaa. “Sano vain **sana** niin minun palvelijani paranee!”

Uskova ihminen on voitu kastaa heti tultuaan uskoon, kuten Etiopian Kandaken hoviherra: “Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta (Jes 53:7) julisti hänelle evankeliumia Jeesuksesta. Ja kulkiessaan tietä he tulivat veden ääreen ja hoviherra sanoi: Katso, tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua? Mutta Filippus sanoi: Jos sinä kaikesta sydäimestä uskot, niin tapahtukoon. Hän vastasi: minä uskon Jeesuksen Kristuksen Jumalan Pojaksi. Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus kastoi hänet.” (Ap. t. 8:35-38)

Esimerkin mukaisesti kastettavalta kysytään, uskooko hän Jeesukseen Kristukseen. Paavali kirjoitti oikeasta uskosta: “Sillä jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämässäsi että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut.” (Room. 10:9) Herra tarkoittaa Kyriosta eli täytyy uskoa, että Jeesus on Jumalan Poika, Messias; vähempi ei riitä ja että hän on kuolemansa jälkeen ylösnoussut.

Myöhemmällä ajalla, esimerkiksi Jerusalemissa 350-luvulla, jolloin Kyrillos Jerusalemlainen piti kasteoppilaille opetusta parin kolmen vuoden pituisina jaksoina, silloin ei oltu niin herkkiä kastamaan aikuisia ihmisiä. Kuitenkaan tuona aikana ei voitu kieltää, etteikö useimmat noista katekumeenioppilaista olisi ollut uskovia. Toisin sanoen usko tuli sanan kautta niinkuin Filippuksen ja hoviherran tapauksessa. Kaste oli seuraus siitä. Siinä konkreettisesti haluttiin olla osallinen Jeesuksen

ristinkuolemaan = kastevedeen meno ja hänen ylösnousemiseensa = vedestä nouseminen.

Nyt sitten jotkut kummastelevat, kuinka pikkulapsista voidaan todeta heidän uskonsa. Ensiksi on huomioitava, että kun Jeesus otti päällensä ihmiskunnan synnit, hän otti myös kaikkien pienten lasten synnit. Tosin heillä ei tekosyntejä vielä olekaan aivan vauvoina. Mutta he ovat perisyntin alaisia. Myös sen synnin Jeesus otti kantaakseen. Tästä syystä myös pikkulapset ovat kelvollisia menemään kasteelle sillä kasteeseen liittyy se tärkeä ominaisuus, josta Pietari kertoi kuulijakunnalle **“Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne antaaksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.”** (Ap.t. 2:38)

Pyhän Hengen lahjan saaminen ei tarkoita jotakin tiettyä ominaisuutta vaan nimenomaan yleensä Pyhää Henkeä lahjana saatavana ulottuvuutena. Tässä toteutuu Johanneksen sanat siitä, että hänen jälkeensä se joka kastaa Pyhällä Hengellä ja tulella. Tämän Pietari lupasi kaikille kasteen ottaneille. Siksi on nähtävä niin, että ne pikkulapset jotka kastetaan Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, saavat myös Pyhän Hengen. Pyhän Henki ei tule asumaan saastaiseen asuntoon. Pikkulasten ei tarvitse tehdä parannusta, koska he eivät ole tehneet mitään parantamisen tarvittavaa, perisyntistä ei pysty tekemään parannusta, koska se on ja pysyy mutta tekosynneistä on tehtävä parannus. Näin voidaan sanoa, että lapsi on valmis kasteelle, sillä se usko, joka aikuisella kastettavalla on, on Jumalan Pyhän Hengen aikaansaama armon valitseminen hänessä eikä ihmisen oman harkinnan tai ponnistelujen tulosta. Niinpä sen samanlaisen uskon voi Jumala saada aikaan pikkulapsessa. Tässäkin pätee se, että Jumala vaikuttaa uskon koska hän tahtoo ja missä hän tahtoo. Kuten Jeesus opetti Nikodemusta: **“Tuuli puhaltaa missä tahtoo ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minnen se menee, niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt.”** (Ap. t. 3:8)

Näin ollen ei ole aiheellista kieltää pikkulasten uskoa Jumalaan.

Kastettaessa heidän ei tarvitse tulla ensin parannuksen teon paikalle, koska

heillä ei ole syntejä tunnollaan. Ei ole myökään syytä rajoittaa sitä, missä kohdassa pikkulapsi on uskon saanut. Mutta kun hänet on kastettu, hänet on puettu Kristuksen vanhurskauden vaatteeseen. Ja se merkitsee, että häntä on myös opetettava elämässään siitä, mitä usko Kristukseen merkitsee.

Toiset uskonuunnat pitävät oikeana ikänä kastaa lapsia, kun he ovat ymmärtävässä iässä. Tähän täytyy sanoa isosti haloo. Kukaan ihminen ei ole omasta kyvystään johtuen ymmärtäväinen käsittämään Jumalan armoa ja anteeksiantamista. Jokainen joka tämän ymmärtää, on Jumalan Hengen sytyttämä. Henki ei tarvitse ohjeita ihmisiltä, minkä ikäinen ihminen on kelpaava Jumalalle. Hän tekee sen missä ja milloin tahtoo! Jätämme siis "pikkuisen" pelivaraa Jumalalle.

Johanneksen mainitsema tulella kastaminen tarkoittaa tuomion tulta. Kysymys ei siis ole jostakin sellaisesta, että tuli ja vesi eivät sovi yhteen. Kysymys on siitä, että jotka ovat saaneet kasteessa tai muuten PyhänHengen mutta siis ennen muuta kasteessa, että häntä ei tuomion tuli vahingoita. Hän pelastuu siitä samaan tapaan kuin ne kolme Danielin ystävä, jotka oli heitetty tuliseen pätsiin. Kun he sieltä astuivat ulos: "Satraapit, maaherrat, käskynhaltijat ja kuninkaan hallitusmiehet kokoontuivat ja näkivät, ettei tuli ollut voinut mitään näiden miesten ruumiille, etteivät heidän päänsä hiukset olleet kärventyneet eivätkä heidän vaattensa vioittuneet, eikä heissä tuntunut tulen käryä." (Dan. 3:27)

Näin pelastuivat nuo miehet siksi, että heidän seurassaan oli Jumalan Pojan näköinen mies eli Jeesus Kristus. Jokainen Jeesukseen totisesti uskova pelastuu samalla tavoin tuomion tulesta eli se kastevesi, johon hänet on haudattu on kykenevä sammuttamaan sen tulen hänen kohdallaan ja hän selviää taivaaseen ilman että synneistä jää saastan hajuakaan.

Lisäksi on otettava tarkasteluun Markuksen evankeliumin kastekohta: "Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu, mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen." (Mark. 16:16)

Aikuisilla ihmisillä voidaan todeta noudatettavan yleisesti ohjetta, että heiltä edellytetään uskoa tai uskonsa tunnustamista ennen kastetta. Markuksen lause ei edellytä tällaista järjestystä, sillä sana uskoo on nykytilaa kuvaava verbi ja kastetaan on alunperin liittomuotona on kastettu. Näin ollen kaste on voinut tapahtua ennen uskomistakin. Ja sitten tuo, että joka ei usko tuomitaan kadotukseen tarkoittaa, että usko on se oleellinen tekijä pelastumisessa.

Jos näistä samoin kuin muistakin teologisista kysymyksistä vedetään rintamalinjat kireälle kuin viulun kieli, saatamme astua sille alueelle, jossa Jumala kuitenkin toimii ja tekee Pyhän Hengen kautta työtä, jonka me rajaamme ulos kristillisyydestä. Pitää olla rohkeutta myös katsoa, mihin itse kunkin usko johtaa; ovatko teot uskon mukaisia. Sekin tarkastelu tulee suorittaa nöyryydellä. Jumalalla on viimeinen sana vaikka luulisimme osaavamme tulkita eksegeettisesti pilkuntarkasti jonkin asian. **“Sillä tietomme on vajavaista ja profetoiminen on vajavaista.” (1. Kor. 13:9)**

Jeesuksen elämäntyö alkoi hänen mentyään kasteelle. Kaikki maailman synnit olivat hänen sydämellään, hartioillaan kannettavana. Vesi johon hän astui ei poistanut hänestä näitä, sillä hän ei ollut vielä suorittanut työtään loppuun mutta vedestä nouseminen kuvasi puhdistumista synneistä ym liasta. Jeesuksen osa näyttäytyi myös sen toisen kauriin muodossa, josta sanottiin: **“Ja Aaron laskekoon molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle ja tunnustakoon siinä kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa, ja pankoon ne kauriin pään päälle ja lähettäköön sen, sitä varten varatun miehen viemänä, erämaahan, Näin kauris kantakoon kaikki heidän pahat tekonsa autioon seutuun, ja kauris päästettäköön erämaahan.” (3. Moos. 21,22)**

Jeesuksen elämässä tämä tarkoitti sitä, että heti kun hän oli ottanut kasteelle vietäväksi koko maailman rikkomukset, hän noustuaan kasteelta joutui Hengen viemänä erämaahan perkeleen kiusattavaksi. (Matt. 4:1) Tarkoittanee samaa erämaata, jossa Asasell oli.

Mitä tämä merkitsee? Inhimillisen luontonsa puolesta Jeesus joutui hengellisesti sellaisten hyökkäysten kohteeksi niinkuin kuka tahansa ihminen, joka yrittää seisoa Jumalan sanassa. Häntä kiusasi perkele. Jeesus kesti hengelliset houkutukset ja kiusaukset samoin kuin fyysiset. Hän oli näet neljäkymmentä päivää syömättä erämaassa, skorpionien, käärmeiden, myrkyllisten hämähäkkien ym. seurassa. Muistuttaa hieman tavallisen kristitynkin elämää, jossa hän joutuu joskus olemaan “myrkyllisten” ihmisten seurassa.

Tavallisessa inhimillisessä elämässä, jossa hakeudutaan Jumalan huomaan, on Vanhan Testamentin uhrikauriilla myös merkitystä esikuvana. Kauris joka teurastettiin ja veri vietiin sovinnoksi ihmisten ja Jumala välillä, on nyt samassa asemassa Jeesus Kristus. Se on Jumalan universaali tahtotila. Hänen Poikansa sovitti koko maailman. Sellaisenaan se ei pelasta ihmistä. ellei hän jää sen toisen kauriin sijaan, joka sai pitää henkensä, se tarkoittaa, että jokaisen ihmisen täytyy henkilökohtaisesti tulla parannukseen tunnustamalla syntinsä ja ottamalla vastaan Jeesuksen. Tällöin sovituksesta lausutut sanat tulevat pelastukseksi uskon kautta.